

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
Економіко-правовий факультет

Кафедра Маркетингу та бізнес-адміністрування

Методичні рекомендації
до вивчення навчальної дисципліни

УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ, ПРОГРАМАМИ
ТА ОХОРОНА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

за змістовним модулем

УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ, ПРОГРАМАМИ

Для студентів денного(заочного) відділення
Усіх спеціальностей
Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Одеса – 2020

Укладач:

Чайковська М.П. - доц., кафедри маркетингу та бізнес-адміністрування, к.е.н., доцент.

Рецензенти:

Крючкова Н.М., доц., к.е.н., доц. кафедри Економіки та підприємництва Одеського національного університету імені І.І.Мечникова.

Страхов Е.М., доц., к.ф.-м.н., доц. кафедри Оптимального керування і економічної кібернетики Одеського національного університету імені І.І.Мечникова.

Методичні рекомендації складено на кафедрі маркетингу та бізнес-адміністрування Одеського національного університету імені І.І.Мечникова для студентів денного(заочного) відділення усіх спеціальностей. Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий).

Методичні рекомендації містять відомості та матеріали для методичного забезпечення вивчення змістовного модулю “Управління проектами та програмами” курсу “Управління проектами, програмами та охорона інтелектуальної власності”, контрольні питання, список рекомендованої літератури.

Методичні рекомендації до вивчення змістовного модулю “Управління проектами та програмами” курсу “Управління проектами, програмами та охорона інтелектуальної власності” : для студентів денного(заочного) відділення усіх спеціальностей. Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий) / [укладач: М. П. Чайковська] ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, екон.-прав. ф-т, каф. маркетингу та бізнес-адміністрування. Одеса, 2020. 25 с.

Затверджено:

рішенням кафедри маркетингу та бізнес адміністрування протокол № 1 від 28 серпня 2020 р.

Рекомендовано до друку:

Навчально-методичною комісією економіко-правового факультету, протокол № 1 від 28 серпня 2020 р.

Рекомендовано до друку:

Вченою Радою економіко-правового факультету, протокол № 1 від 28 серпня 2020 р.

ЗМІСТ

1.	УМОВНІ СКОРОЧЕННЯ.....	4
2.	ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	5
3.	СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ	7
4.	ЗМІСТ МОДУЛЮ 1 НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	9
5.	СТРУКТУРА МОДУЛЮ 1 КУРСУ.....	11
6.	МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИВЧЕННЯ ТЕМ МОДУЛЮ	12
7.	САМОСТІЙНА РОБОТА.....	17
8.	КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ	18
9.	ІНДІВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ	19
10.	СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	21

1. УМОВНІ СКОРОЧЕННЯ

ЖЦ - життєвий цикл.

ІС - інформаційні системи.

ІСУП - інформаційні системи управління проектами.

ІТ - інформаційні технології.

МЖЦ - моделі життєвого циклу.

ПЗ – програмне забезпечення.

ПП – програмні продукти.

ПК – персональний комп'ютер.

УП - управління проектами.

СРМ - Critical Path Method (метод критичного шляху).

PERT - Program Evaluation Review Technique (техніка оцінки і аналізу проектів).

WBS - Work-Breakdown Structure (ієрархічна структура проекту).

2. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна дисципліна «Управління проектами, програмами та охорона інтелектуальної власності» має комплексний характер, оскільки її вивчення ґрунтується, з одного боку, на основних категоріях теорії управління, фінансового менеджменту, системного аналізу, з іншого – на основних категоріях цивілістики (як галузевої юридичної науки) в цілому та вчення про право інтелектуальної власності зокрема.

Предметом курсу «Управління проектами, програмами та охорона інтелектуальної власності» є процеси управління проектами, програмами, що здійснюються з використанням спеціальних методів та інструментів, які забезпечують вирішення задач управління проектами, програмами, а також теоретичні та нормативні основи охорони інтелектуальної власності (в тому числі – прав на об'єкти, що створюються в процесі реалізації певних проектів та програм).

Навчальна дисципліна складається з таких змістових модулів:

1. Модуль 1 “Управління проектами, програмами”.
2. Модуль 2. Охорона прав інтелектуальної власності

Метою модулю 1 “Управління проектами, програмами” навчальної дисципліни є формування у аспірантів: знань щодо методології управління проектами, програмами, а також набуття навичок впровадження проектних рішень у практичній діяльності (включаючи навички взаємодії учасників проекту з метою його успішної реалізації).

Основними завданнями вивчення модулю 1 навчальної дисципліни «Управління проектами, програмами та охорона інтелектуальної власності» є набуття відповідних компетентностей й на основі засвоєння основних теоретичних положень та набуття необхідних практичних навичок, що дозволяють ефективно застосовувати спеціальні методи та інструменти – для вирішення задач управління проектами, програмами.

В результаті вивчення модулю 1 навчальної дисципліни «Управління проектами, програмами та охорона інтелектуальної власності» аспірант повинен:

Знати:

- сучасну методологію управління проектом, програмою та усвідомлювати місце і роль управління проектом, програмою у загальній системі організаційно-економічних знань;
- спеціальну термінологію проектної діяльності;
- зміст, структуру, життєвий цикл проекту, програми;
- теорію організації управління проектом, програмою;
- основний зміст та структуру процесу управління проектом, програмою.

Вміти:

- застосовувати організаційний інструментарій управління проектом, програмою та отримані знання і набуті навички у практичній діяльності;
- визначати цілі проекту, програми; здійснювати обґрунтування та структурування проекту, програми;
- розраховувати кошторис та складати бюджет проекту, програми; складати календарні графіки виконання проекту, програми; контролювати і коригувати план реалізації проекту, програми;
- управляти проектом, програмою на всіх стадіях розвитку їх життєвого циклу;
- використовувати сучасні інформаційні технології в процесі управління проектом, програмою;

Програма навчальної дисципліни передбачає проведення лекцій і практичних занять, а також здійснення аспірантами самостійної роботи. Досконале вивчення модулю дозволить запобігти помилкам при управлінні проектами та програма та приводити до високих показників ефективності.

Міждисциплінарні зв'язки: менеджмент, маркетинг, макроекономіка, антикризове управління.

3. СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальна дисципліна вивчається протягом одного семестру. По завершенні курсу ЗВО складають залік. Залік виставляється за результатами роботи ЗВО здобувача вищої освіти впродовж усього семестру.

Здобувач вищої освіти одержує підсумкову оцінку, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів, він повинен виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

Якщо за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він також може виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів підвищити свою підсумкову оцінку з дисципліни.

Під час викладання матеріалу лекцій лектор може здійснювати контрольні опитування ЗВО. Максимальна оцінка, яку аспірант може отримати за ці опитування, складає 10 балів, які є складовими комплексного підсумкового контролю.

У випадку відсутності аспіранта на лекції він зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття через усне опитування в поза аудиторний час (час консультацій викладача) або відпрацювати пропущене заняття шляхом написання реферату на тему, задану викладачем (але не більше половини від загальної кількості лекцій). Невідпрацьовані заняття вважаються незданими і за них не нараховується оцінка в балах.

Оцінювання під час поточного та підсумкового контролю здійснюється за 100-бальною шкалою шляхом:

- усного опитування на практичних заняттях;
- оцінювання якості виконання індивідуальної роботи (у вигляді Проекту / реферату);
- проходження дистанційних курсів академії Cisco за проблемними питаннями дисципліни.

Підсумкове оцінювання здійснюється шляхом врахування усіх отриманих здобувачем вищої освіти оцінок. Підсумкова оцінка визначається як зважена сума балів за результатами поточного контролю. За два змістових модулі аспірант може одержати максимум 100 балів.

В наведеній таблиці наведена частка оцінок з різних видів поточного контролю у визначенні підсумкової оцінки студента.

Розподіл балів, які отримують аспіранти

Параметри	Змістовий модуль 1 (ЗМ1)			Змістовий модуль 2 (ЗМ2)		Разом (підсумкова оцінка (СК))
Частка оцінки в підсумковій оцінці (%)	50			50		100
	Практичні і заняття	ДК Cisco	Індив. завдання	Практичні заняття	Індив. завдання	
	10	10	30	25	25	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90-100	A	Зараховано
85-89	B	Зараховано
75-84	C	
70-74	D	
60-69	E	Зараховано
35-59	FX	
0-34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

4. ЗМІСТ МОДУЛЮ 1 НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Управління проектами, програмами

Тема 1. Загальні засади методології управління проектами, програмами

Проективізація середовища ХХІ століття та тенденції розвитку інформаційної інфраструктури суспільства.

Концепція проекту в управлінні.

Основні риси, ознаки, властивості проектів, програм.

Класифікація проектів, програм.

Життєвий цикл проекту.

Тема 2. Управління та інформаційна підтримка проекту, програми

Розвиток методів управління проектами.

Діаграма Ганта. Метод PERT, СPM. WBS –структура проекту.

Модель управління проектами, програмами як поєднання основних функцій проектного менеджменту та інструментів їх реалізації.

Інформаційне середовище проекту як передумова успіху проекту.

Тема 3. Методологічні підходи при плануванні та обґрунтуванні проектів, програм

Цілепокладання в проекті.

Компоненти структуризації проекту, програми.

Планування послідовності виконання проектів, програм.

Управління цінністю в проекті.

Сучасні бізнес-моделі планування проектів.

Тема 4. Управління вартістю, часом, ризиками та якістю проектів

Структура проекту в розрізі стадій життєвого циклу та функціональних напрямків.

Визначення бюджету. Фінансування проекту, програми.

Оцінка ефективності проекту, програми за показниками комерційної, економічної і бюджетної ефективності.

Показники оцінки ефективності інвестиційних проектів на базі статистичних та динамічних методів.

Концепція управління якістю проекту, програми.

Тема 5. Управління персоналом у проектах, програмах

Основні сфери та напрями управління персоналом у проектах, програмах.

Формування команди проекту, програми.

Організація ефективної діяльності команди.

Мотивація окремих виконавців і груп.

Управління конфліктами в проекті.

5. СТРУКТУРА МОДУЛЮ 1 КУРСУ

Назви змістовних модулів і тем	Денна форма навчання			
	разом	у тому числі		
		л	с/п	с.р.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Модуль 1. Управління проектами, програмами				
Тема 1. Загальні засади методології управління проектами, програмами	8	2		6
Тема 2. Управління та інформаційна підтримка проекту, програми	10	2	2	6
Тема 3. Методологічні підходи при плануванні та обґрунтуванні проектів, програм	10	2	2	6
Тема 4. Управління вартістю, часом, ризиками та якістю проектів	10	2	2	6
Тема 5. Управління персоналом у проектах, програмах	8	-	2	6
Разом	46	8	8	30

6. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИВЧЕННЯ ПИТАНЬ МОДУЛЮ

Тема 1. Загальні засади методології управління проектами, програмами

Лекція (2 години)

План заняття

1. Тенденції розвитку інформаційної інфраструктури і стратегія інформатизації
2. Проективізація бізнесу та менеджменту XXI століття
3. Концепція проекту в управлінні
4. Основні риси, ознаки, властивості проектів, програм.
5. Класифікація проектів, програм. Життєвий цикл проекту.

Мета заняття

Формування понятійного апарату та теоретичної бази щодо управління проектами, програмами в умовах розвитку інформаційного суспільства.

Питання до теми

1. Ознаки та характеристики проекту. Приклади.
2. Наведіть системи класифікації проектів.
3. Тенденції процесів інформатизації та проективізації в Україні.
4. Особливості УП щодо управління ІТ-проектами.
5. Особливості УП в галузі дослідження.

Завдання до самостійної роботи за темою

1. Розглянути свою галузь діяльності з точки зору процесів інформатизації та проективізації. Проаналізувати проблеми та кращі приклади.
2. Розглянути своє наукове дослідження з точки зору проектного менеджменту. Обґрунтувати за критеріями проекту (визначити мету, обмеження, унікальність, сукупність взаємопов'язаних робіт) . Класифікувати за різними ознаками.
3. Розділ дистанційного курсу академії Cisco.

Література [1,2,3,4,5].

Тема 2. Управління та інформаційна підтримка проекту, програми

Лекція (2 години)

План заняття

1. Розвиток методів управління проектами.
2. Діаграма Ганта. Метод PERT, СPM. WBS –структура проекту.
3. Модель управління проектами, програмами як поєднання основних функцій проектного менеджменту та інструментів їх реалізації.
4. Інформаційне середовище проекту як передумова успіху проекту.
5. Особливості інформаційної підтримки ІТ-проектів

План практичного заняття (2 год.)

1. Практичне застосування методів управління проектами.
2. Логіко-структурний підхід в управлінні проектами, програмами
3. Учасники проекту та чинники, що визначають їх склад.
4. Аналіз українського ринку ІСУП.
5. Функціональність ІСУП за поколіннях.

Мета заняття

Опанування сучасну методологію управління проектом, програмою та усвідомлювати місце і роль управління проектом, програмою у загальній системі організаційно-економічних знань. Застосовувати організаційний інструментарій управління проектом, програмою та отримані знання і набуті навички у практичній діяльності

Завдання до самостійної роботи за темою

1. Які ІСУП доцільно застосовувати у Вашої сфері діяльності (критерії вибору).
2. Поміркуйте над роллю ІТ-проектів (ІТ-складовою) в Вашому дослідженні.
3. Розділ дистанційного курсу академії Cisco.

Література [3, 5, 6, 7, 10].

Тема 3. Методологічні підходи при плануванні та обґрунтуванні проектів, програм

Лекція (2 години)

План заняття

1. Цілепокладання в проекті.
2. Компоненти структуризації проекту, програми.
3. Планування послідовності виконання проектів, програм.
4. Управління цінністю в проекті.
5. Сучасні бізнес-моделі планування проектів.

План практичного заняття (2 год.)

1. Методи пошуку інноваційних ідей
2. Головні принципи формування команди.
3. Програмно-технологічна підтримка mindmapping
4. Модель Value Proposition, NABS – призначення та переваги.
5. Модель Business Model Canvas – складові та алгоритм використання

Мета заняття

Опанування методів визначення цілі проекту, програми; здійснювати обґрунтування та структурування проекту, придбання навичок використовувати сучасні інформаційні технології в процесі управління проектом, програмою

Завдання до самостійної роботи за темою

1. Деталізувати ідею по моделі Value proposition
2. Поглибити деталізування по моделі Business Model Canvas
3. Ідею оформити в вигляді Mind mapping (у ПП на вибір).
4. Розділ дистанційного курсу академії Cisco.

Література [5, 6, 8,9,10].

Тема 4. Управління вартістю, часом, ризиками та якістю проектів

Лекція (2 години)

План заняття

1. Структура проекту в розрізі стадій життєвого циклу та функціональних напрямків.
2. Визначення бюджету. Фінансування проекту, програми.
3. Оцінка ефективності проекту, програми за показниками комерційної, економічної і бюджетної ефективності.
4. Показники оцінки ефективності інвестиційних проектів на базі статистичних та динамічних методів.
5. Концепція управління якістю проекту, програми.

План практичного заняття (2 год.)

1. Методи та показники оцінки ефективності проекту.
2. Бізнес-план, цілі й завдання його розробки.
3. Структура бізнес-плану й послідовність його складання.
4. Методи оцінки ризиків проекту
5. Методи підвищення ефективності реалізації проекту.

Мета заняття

Опанування вмінь розраховувати кошторис та складати бюджет проекту, програми; складати календарні графіки виконання проекту, програми; контролювати і коригувати план реалізації проекту, програми; управляти проектом, програмою на всіх стадіях розвитку їх життєвого циклу; використовувати сучасні ІТ в процесі управління проектом, програмою .

Завдання до самостійної роботи за темою

1. Ідею оформити в вигляді Проекту (у ПП).
2. Описати необхідні роботи, встановити зв'язки, розподілити ресурси
3. Побудувати діаграми Ганта, ресурсну, мережеву.
4. Розрахувати показники ефективності свого проекту.
5. Розділ дистанційного курсу академії Cisco.

Література [3, 10, 11, 12].

Тема 5. Управління персоналом у проектах, програмах

План практичного заняття (2 год.)

1. Основні сфери та напрями управління персоналом у проектах, програмах.
2. Моделі формування команди проекту, програми.
3. Організація ефективної діяльності команди.
4. Оптимізація структури персоналу проекту, програми.
5. Управління конфліктами в проекті.

Мета заняття

Опанувати сучасну методологію управління персоналом проекту, програми. Застосовувати організаційний інструментарій управління персоналом у проектах, програмах.

Завдання до самостійної роботи за темою (6 год.)

1. Особливості мотивації персоналу певної галузі (за напрямом).
2. Мотивація окремих виконавців і груп.
3. Функції менеджера проекту, програми.
4. Можливі стратегії поведінки проектної команди щодо ризиків.
5. Розділ дистанційного курсу академії Cisco.

Література [2, 4, 8, 9].

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота є основним засобом засвоєння ЗВО навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Співвідношення обсягів аудиторних занять і самостійної роботи ЗВО визначається навчальним планом підготовки спеціалістів з урахуванням специфіки та змісту дисципліни, її місця, значення і дидактичної мети в реалізації освітньо-професійної програми, а також питомої ваги в навчальному процесі практичних занять.

Обов'язковим елементом успішного засвоєння навчального матеріалу дисципліни є самостійна робота студентів з вітчизняною та зарубіжною спеціальною за тематикою курсу.

Основні види самостійної роботи з Модулю 1:

- робота над індивідуальним науково-дослідним завданням (10 год.);
- проходження дистанційних курсів міжнародної академії Cisco за проблемними питаннями дисципліни (10 год.);
- підготовка до практичних занять; опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури; самоперевірка студентом власних знань за запитаннями до самоконтролю.

8. ІНДІВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні завдання є видом самостійної роботи ЗВО, що виконується відповідно до спеціальності та тематики дисертаційного дослідження з урахуванням наукових інтересів ЗВО. Індивідуальні завдання повинні підтвердити опанування ЗВО дисципліни та прищепити навички самостійної закінченої розробки практичних рекомендацій.

Індивідуальне завдання з Модулю 1 виконується у вигляді Проекту “Науково-проектна діяльність за напрямком” з використанням методів, технологій та спеціалізованого програмного інструментарію, що розглядалося в курсі, за наступною структурою.

1. Проаналізувати своє наукове дослідження з точки зору методології управління проектами.
2. Проаналізувати мету проекту (за напрямком наукового дослідження) за елементами сучасних бізнес-моделей планування та управління цінністю.
3. Розробити план проекту (у ІСУП). Описати необхідні роботи, встановити зв'язки, розподілити ресурси.
4. Побудувати діаграми Ганта, СРМ, ресурсну, мережеву.
5. Розрахувати показники ефективності проекту, оцінити ризики.

Індивідуальне завдання з Модулю 1 оформлюється у вигляді звіту, структура якого відповідає вимогам до оформлення рефератів за стандартом ОНУ імені І.І.Мечникова (результати виконання робіт у спеціалізованому програмному інструментарію додаються у звіт у вигляді скриншотів) та доповідається у вигляді презентації на практичних заняттях.

9. КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДО МОДУЛЮ 1

1. Порівняльна характеристика проектного та процесного підходів в управлінні.
2. Ознаки та характеристики проекту. Системи класифікації проектів.
3. Особливості управління науково-дослідницькими проектами.
4. Особливості управління IT-проектами.
5. Життєвий цикл проекту. Структура, етапи та фази. Основні процеси.
6. Стандарти щодо визначення структури життєвого циклу.
7. Каскадна модель, етапи розробки, недоліки та переваги.
8. Спіральна модель, проблеми її використання.
9. Залежність ризиків від часу розробки для різних моделей.
10. Еволюція методів управління проектами.
11. Діаграма Ганта. Переваги, недоліки, історія запровадження.
12. Метод СРМ. Переваги, недоліки, історія запровадження.
13. Діаграма PERT. Переваги, недоліки, історія запровадження.
14. WBS –структура проекту. Переваги, недоліки, історія запровадження.
15. Логіко-структурний підхід в управлінні проектами, програмами.
16. Базові функціональні можливості сучасних ІСУП.
17. Порівняльна характеристика ІСУП за напрямками.
18. Модель проекту в ІСУП.
19. Загальна схема проектного аналізу .
20. Попередній аналіз ідеї проекту. Mindmapping та ІС щодо їх побудови.
21. Сучасні тренди програмно інформаційної підтримки Mindmapping.
22. Бізнес-моделі обґрунтування цінності проекту.
23. Елементи бізнес-моделі, їх призначення та послідовність.
24. Поняття ризику та невизначеності. Класифікація ризиків проекту.
25. Причини виникнення та чинники впливу на динаміку ризиків.
26. Основні методи аналізу ризиків та способи їх зниження.

27. Сутність управління якістю проекту та способи забезпечення якості проекту.
28. Гнучкі методології розробки проекту. Принципи Agile-маніфесту.
29. Концепція Scrum: ролі, практики, документи. Переваги та недоліки Scrum
30. Методологія Kanban: основні ідеї. Переваги, недоліки, сфера застосування.
31. Бережлива розробка проекту Lean. Переваги, недоліки, сфера застосування.
32. Методологія управління проектами PRINCE2.
33. Визначення бюджету. Фінансування проекту, програми.
34. Методи та показники оцінки ефективності проекту.
35. Показники оцінки ефективності проектів на базі статистичних методів.
36. Оцінка ефективності інвестиційних проектів на базі динамічних методів.
37. Методи підвищення ефективності реалізації проекту.
38. Формування команди проекту. Управління конфліктами в проектах.
39. Лідерство і мотивація в команді. Розвиток команди
40. Джерела ресурсного забезпечення проекту та їх вибір. Планування витрат.

10. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Азбука управління проектами. Планування: навч. посіб. / О.В. Єгорченков, Н.Ю. Єгорченкова, Є.Ю. Катаєва. К.: КНУ ім. Т. Шевченка, 2017. 117 с.
2. Березін О.В., Безпарточний М.Г. Управління проектами: навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2014. 271 с.
3. Ворона П.В. Технологія управління проектами: підруч. для студентів ВНЗ. Полтава: Шевченко, 2013. 172.
4. Кожушко Л.Ф., Кропивко С.М. Управління проектами: навч. посіб. К.: Кондор, 2013. 386 с.
5. Колеснікова К.В., Бондар В.І. Управління проектами: практикум. Одеса: Елтон, 2013. 119 с.
6. Креативные технологии управления проектами и программами / С. Д. Бушуев [и др.]; под ред. С. Д. Бушуева; Украинская ассоц. управления проектами. К.: Саммит-Книга, 2010. 763 с.
7. Луценко Г.В. Комп'ютерні технології управління проектами: навч.-метод. посіб. для студентів ун-тів. Черкаси: ЧНУ ім. Богдана Хмельницького, 2014. 84 с.
8. Управління проектами: навч. посіб. для студентів ВНЗ. Дмитрієв І.А. та ін. Харків: ХНАДУ, 2013. 235 с.
9. Управління проектами: навч. посіб. / Н.О. Петренко, Л.О. Кустріч, М.О. Гоменюк. К.: Центр учбової літератури, 2017. 224 с.
10. Чайковська М..П. Інноваційний менеджмент: Навчальний посібник. Одеса: ОНУ, 2015. 370 с.
11. Чайковська М..П. Інвестування: Підручник. Одеса: ОНУ, 2016. 312 с.
12. Шишмарьова Л.О. Управління проектами: навч. посіб. для самот. роботи студентів. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 135 с.

Додаткова

1. Заренков В.А. Управление проектами: учеб. пос. 2-е изд. М.: АСВ; СПб: СПбГАСУ, 2010. 312 с.
2. Медведєва О.М. Ціннісно-орієнтоване управління взаємодією в проектах: монографія. Сєвєродонецьк: СНУ ім. Володимира Даля, 2015. 242 с.
3. Нікіфоров П.О., Фєсюк А.В., Ткачук І.Я. Управління інвестиційними проектами: навч. посіб. Чернівці: Рута, 2015. 175 с.
4. Ноздріна Л.В., Ящук В.І., Полотай О.І. Управління проектами: навч. посіб.: теорет. матеріал, метод. вказівки та завдання до викон. лаб. занять і самот. роботи студентів. Львів: СПОЛОМ, 2014. 304 с.
5. Попов Ю.И., Яковенко О.В. Управление проектами: Учебное пособие. М.: ИНФРА-М, 2007. 208 с. (МВА)
6. Технологія управління соціальними проектами: монографія / Т.М. Безверхнюк та ін.; за заг. ред. Т.М. Безверхнюк. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2014. 291 с.
7. Управління проектами в підприємницьких структурах: навч. посіб. Кучеренко В.Р. та ін. Одеса: Астропринт, 2013. 268 с.
8. Управління інноваційними проектами: навч. посіб. / за заг. ред. Й.М. Петровича. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2016. 313 с.
9. Управління проектами: процеси планування проектних дій: підруч. для студентів ВНЗ / І.В. Чумаченко та ін.; за заг. ред. І.В. Чумаченка і В.В. Морозова. К.: КРОК, 2014. 676 с.
10. Управление проектами: практическое руководство: пер. с англ. / К.Ф. Грей, Э.У. Ларсон. М.: Дело и Сервич, 2003. 528 с.
11. Чайковська М.П. Інформаційні системи і технології в менеджменті. Навчальний посібник. - Одеса: Астропринт, 2010. 256 с.
12. Чайковська М.П. Комплексний підхід моделювання в управлінні ІТ-проектами. Економічний вісник національного технічного університету України КПІ. Київ:КПІ, 2014(11). с.590-597.

13. Эффективное управление проектами на основе стандарта PMI PMBOK 6th Edition. М. 2019, 273 с.
14. Agile Practice Guide Bundle (Pmbok Guide) Paperback, PMI, 2017. 210 p.
15. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK Guide), Ed. Network Square, PA: Project Management Institute. 2017. 756 p..
16. Chaikovska M. Problems of implementation of IKT-projects in marketing activity of the enterprise. Scientific letters of Academic society of Michal Baludansky, 2015, № 3. Slovakia, Kosice:ASMB, 2015. P. 33-36.
17. Chaikovska M., Chaikovskyy M. Strategies for implementation of Affiliate-projects in marketing activity. Scientific Journal of Polonia University (PNAP - Periodyk Naukowy Akademii Polonijnej) 27 (2018) nr 2, p/18-25. <https://nuife.org/index.php/pnap/article/view/239>
18. Chaikovska M., Chaykovskyy O. Architectural component-oriented approach to marketing-managing IT- projects. Innovation Technologies in the Formation and Development of Human Capital: Series of monographs Faculty of Architecture, Civil Engineering and Applied Arts Katowice School of Technology Monograph 16, Poland: Scientific editing Iryna Ostopolets, Pawel Mikos. Katowice: Editorial compilation Wydawnictwo Wyższej Szkoły Technicznej Katowice, 2018. P. 67-80.
19. Chaikovska M., Levitskaia A. Modern approaches to managing mobile marketing IT projects. Scientific journal. Marketing and Digital Technologies, Vol.4 № 1.Odesa, ONPU, 2020. P.88-97.
20. C.William Ibbs, Young-Hoon Kwak. The benefits of Project Management: financial and organizational rewards to corporations.. Project Management Institute Education Foundation, 2017. 27.
21. ICB - IPMA Competence Baseline. Version 3.0. IPMA Editorial Committee: Caupin G., Knopfel H., Gerrit Koch, Pannenbacker K.and all. IPMA, 2016. pp.202.

22. ISO / TR 10006: 2013 Quality management - Guidelines to quality in project management.

23. Projects IN Controlled Environments (PRINCE2) the Office of Government Commerce (OGC), United Kingdom.2017.

Ресурси мережі Internet

1. Офіційний сайт наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І.І. Мечникова: <http://lib.onu.edu.ua/>

2. Офіційний веб-портал Департаменту розвитку сфери інтелектуальної власності: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?title=DepartamentRozvitkuTorgivli>

3. Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності»: <http://iii.ua/uk>

4. Офіційний веб-сайт Всеукраїнської асоціації представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених): <https://ring.org.ua/edr/uk/company/21655171>

5. Науково-практичний журнал "Інтелектуальна власність в Україні": <https://intelvlas.com.ua/>

6. Науково-технічна бібліотека ім. Г.І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»: <http://www.library.kpi.ua>

7. ConceptDraw Office 3. – Режим доступу: <http://www.conceptdraw.com>

8. Microsoft Project. – Режим доступу: <http://www.microsoft.com/project/ru/ru/default.aspx>

Навчальне видання

Методичні рекомендації
до вивчення навчальної дисципліни
**УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ, ПРОГРАМАМИ
ТА ОХОРОНА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ**
за змістовним модулем
УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ, ПРОГРАМАМИ
Для студентів денного(заочного) відділення
Усіх спеціальностей
Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Чайковська Марина Петрівна